

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain ja vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta (HE 158/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sivistysvaliokunta (SiVM 16/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 2 §:n 1 momentti, 11 §:n 3 momentti, 23 §:n 1 momentti, 29 §:n 1 momentin johdantokappale, 51 § ja 64 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 2 §:n 1 momentti laissa 489/2022, 11 §:n 3 momentti laissa 1486/2016, 23 §:n 1 momentti ja 51 § laissa 532/2017, 29 §:n 1 momentin johdantokappale laissa 1114/2021 ja 64 §:n 1 momentti laissa 1407/2010, sekä

lisätään lakiin väliaikaisesti uusi 24 b, 28 a ja 35 c § seuraavasti:

2 §

Soveltaminen eräissä tapauksissa

Valtionosuuden myöntämisestä perusopetuslaissa tarkoitetun esi- ja perusopetuksen, varhaiskasvatuslaissa (540/2018) tarkoitetun varhaiskasvatuksen, taiteen perusopetuksesta annetussa laissa tarkoitetun asukaskohtaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen, yleisistä kirjastoista annetussa laissa (1492/2016) tarkoitettujen yleisten kirjastojen ja kuntien kulttuuritoiminnasta an-

Eduskunnan vastaus EV 161/2022 vp

netussa laissa (166/2019) tarkoitetun kuntien kulttuuritoiminnan käyttökustannuksiin säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa (618/2021).

11 §

Esi- ja perusopetuksen rahoitus

Perusopetuslain 7 §:ssä tarkoitettuun järjestämislupaan sisältyvän kaksivuotisen esiopetuksen ensimmäisen vuoden rahoitusta myönnettäessä yksikköhintana käytetään niiden oppilaiden osalta, jotka täyttävät viisi vuotta esiopetuksen alkamisvuonna, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 §:ssä tarkoitettua kuusivuotiaiden kotikuntakorvausta vastaavaa euromäärää.

23 §

Keskimääräiset yksikköhinnat

Valtioneuvoston asetuksella säädetään vuosittain seuraavan varainhoitovuoden rahoituksen perusteina käytettävät lukiokoulutuksen ja taiteen perusopetuksen keskimääräiset yksikköhinnat noudattaen, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 19 §:n 2 momentissa ja 22 §:ssä säädetään.

24 b §

Lukion yksikköhinta varainhoitovuosille 2023 ja 2024

Poiketen siitä, mitä 24 §:n 1 ja 10 momentissa säädetään, lukion yksikköhinnat opiskelijaa kohden varainhoitovuosille 2023 ja 2024 lasketaan vuonna 2019 aiheutuneiden valtakunnallisten kokonaiskustannusten perusteella ja viimeksi mainitun vuoden opiskelijamäärien perusteella. Valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin lisätään 13 892 000 euroa.

28 a §

Opetustuntiperusteisesti rahoitetun taiteen perusopetuksen yksikköhinta varainhoitovuosille 2023 ja 2024

Poiketen siitä, mitä 28 §:n 1 momentissa säädetään, varainhoitovuosille 2023 ja 2024 taiteen perusopetuksen yksikköhinta lasketaan jakamalla vuonna 2019 aiheutuneet valtakunnalliset kokonaiskustannukset viimeksi mainittuna vuonna pidettyjen opetustuntien yhteismäärällä. Valtakunnallisiin kokonaiskustannuksiin lisätään 748 000 euroa.

Eduskunnan vastaus EV 161/2022 vp

29 §

Esi- ja perusopetuksen yksikköhinnat

Edellä 2 §:n 2 momentin 2, 3 a, 3 b, 4, 5 ja 9 kohdassa tarkoitettujen toimintojen sekä perusopetuksen järjestäjän järjestämän tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen yksikköhinnat saadaan, kun valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 35 §:n mukaisesti päättämän kotikuntakorvauksen perusosasta vähennetään 320,77 euroa ja saatu erotus kerrotaan seuraavilla kertoimilla:

— — — — —

4 luku

Kulttuuritoimen yksikköhinnat

35 c §

Museoiden ja esittävän taiteen toimintayksiköiden yksikköhinnat varainhoitovuosille 2023 ja 2024

Poiketen siitä, mitä 35 §:n 1 momentissa säädetään, varainhoitovuosille 2023 ja 2024 yksikköhinnat lasketaan jakamalla vuonna 2019 toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset asianomaisten kulttuurilaitosten viimeksi mainitun kalenterivuoden todellisten henkilötyövuosien yhteismäärällä. Museoiden käyttökustannuksiin lisätään 324 000 euroa, 35 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen toimintayksiköiden käyttökustannuksiin 426 000 euroa ja mainitun momentin 3 kohdassa tarkoitettujen toimintayksiköiden käyttökustannuksiin 233 000 euroa.

51 §

Rahoituksen maksaminen käyttökustannuksiin

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa 50 §:ssä tarkoitetun rahoituksen käyttökustannuksiin sekä 32 e §:ssä tarkoitetun perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen ja 32 i §:n 1 momentissa tarkoitetun arvonlisäverokorvauksen kunnalle tai muulle 1 ja 2 §:ssä mainitun lain mukaisen toiminnan järjestäjälle. Valtionosuuksien, korvauksien ja muun rahoituksen maksamisesta säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 46 §:ssä. Valtionavustus maksetaan koulutuksen järjestäjälle kalenterivuoden loppuun mennessä. Tämän lain 32 h §:ssä tarkoitettu strategiarahoitus ja 32 i §:n 2 momentissa tarkoitettu arvonlisäverokorvaus maksetaan varainhoitovuoden loppuun mennessä.

Eduskunnan vastaus EV 161/2022 vp

64 §

Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain eräiden säännösten soveltaminen

Tässä laissa tarkoitettuun rahoitukseen sovelletaan lisäksi seuraavia kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain säännöksiä:

- 1) 21 §:n 2 momentin säännöstä uusista ja laajentuvista valtionosuustehtävistä;
- 2) 53 §:n 2 momentin säännöstä kunnan asukasmäärän määräytymisestä;
- 3) 54 §:n 3 momentin säännöstä valtionosuuden myöntämisestä kuntajakoa muutettaessa;
- 4) 55 §:n säännöstä valtionosuuksien määräytymisestä kunnan alueen jakamistapauksissa;
- 5) 56 §:n säännöstä aluehallintoviraston toimivallasta uhkasakon asettamiseen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 24 b, 28 a ja 35 c § ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2024.

Laki

vapaasta sivistystyöstä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vapaasta sivistystyöstä annetun lain (632/1998) 11 §:n 4 momentti sekä 12 ja 18 §, sellaisina kuin ne ovat, 11 §:n 4 momentti laissa 579/2015 sekä 12 ja 18 § laissa 1765/2009, sekä *lisätään* lakiin siitä lailla 1608/2015 kumotun 11 a §:n tilalle väliaikaisesti uusi 11 a § seuraavasti:

11 §

Yksikköhinta

Opetustunnin yksikköhinta kansalaisopistoille lasketaan vuosittain jakamalla yksikköhinnan määrittämistä edeltänyttä vuotta edeltäneenä vuonna kansalaisopistojen toiminnasta aiheutuneet käyttökustannukset kansalaisopistojen saman vuoden opetustuntien määrällä. Käyttökustannuksiin luetaan mukaan kansalaisopistojen ylläpitäjien vapaan sivistystyön toimintaan liittyvät kirjanpidon mukaiset poistot. Poistojen lukemisesta käyttökustannuksiin voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Kansalaisopistojen keskimääräinen yksikköhinta säädetään vuosittain valtioneuvoston asetuksella noudattaen, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (618/2021) 19 §:n 2 momentissa ja 22 §:ssä säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 161/2022 vp

11 a §

Yksikköhinta varainhoitovuosille 2023 ja 2024

Poiketen siitä, mitä 11 §:n 2—6 momentissa säädetään, varainhoitovuosille 2023 ja 2024 yksikköhinnat lasketaan jakamalla asianomaisesta toiminnasta vuonna 2019 aiheutuneet käyttökustannukset viimeksi mainitun vuoden asianomaisen toiminnan suoritteiden määrällä. Käyttökustannuksiin lisätään kansanopistojen osalta 55 000 euroa, valtakunnallisten liikunnan koulutuskeskusten osalta 8 000 euroa, kansalaisopistojen osalta 1 252 000 euroa ja kesäyliopistojen osalta 9 000 euroa.

12 §

Kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutos

Kustannustason sekä toiminnan laajuuden ja laadun muutos otetaan yksikköhintoja laskettaessa huomioon noudattaen, mitä kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 19 §:n 2 momentissa ja 22 §:ssä säädetään.

18 §

Maksaminen

Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus maksaa valtionosuuden käyttökustannuksiin oppilaitoksen ylläpitäjälle kalenterivuoden alusta kuukausittain yhtä suurina erinä kunkin kuukautena viimeistään sen 11 päivänä. Valtionosuuksien maksamisesta säädetään kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain 46 §:ssä. Valtionavustus maksetaan ylläpitäjälle kalenterivuoden loppuun mennessä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ . Lain 11 a § on voimassa 31 päivään joulukuuta 2024.

Eduskunnan vastaus EV 161/2022 vp

Helsingissä 23.11.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri